

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z ETYKI kl. I - III

Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Łękińsku

Celem nauczania etyki w szkole podstawowej jest stopniowe wprowadzanie uczniów w świat wartości, zachęta do poszukiwania, odkrywania oraz pielęgnowania wartości w sobie i w świecie oraz przygotowanie podstaw pod krytyczne myślenie, zachęta do „filozofowania”, kształtowanie postaw i świadomości istnienia pewnych zagadnień, problemów, zasad. Przedmiotem oceny są szczególnie osiągnięte umiejętności. Ocenianie pełni tu głównie rolę motywującą i informacyjną, a mniej różnicującą czy selekcyjną, pobudza uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, rozwija poczucie odpowiedzialności za osobiste postępy, wdraża uczniów do samooceny i umiejętności planowania i poznania siebie.

Zasady oceniania

- Ocenie podlega zakres wiedzy, jak również nabywanie określonych umiejętności. Uczeń nie jest oceniany ze względu na rodzaj zajmowanej postawy ani za przekonania i poglądy religijne czy moralne.
- Ocenie podlegają następujące formy pracy ucznia:
 - aktywne uczestnictwo w zajęciach - ma na lekcji materiały niezbędne do zajęć, bierze udział w dyskusji,
 - wypowiedzi ustne,
 - wypowiedzi pisemne,
 - przygotowanie argumentów do dyskusji i udział w dyskusji,
 - umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych poglądów,
 - przygotowanie materiałów do zajęć,
 - prezentacje,
 - prace dodatkowe.
- O tym, że uczeń jest nieprzygotowany do lekcji informuje nauczyciela na początku zajęć – w ciągu tygodnia uzupełnia braki. Gdy uczeń jest nieobecny na lekcji uzupełnia tematy i prace domowe w zeszycie w ciągu jednego tygodnia od daty powrotu do szkoły.
- Ocena roczna jest wystawiana z uwzględnieniem PZO. Jest ona wykładnikiem osiągniętych umiejętności, poziomu uzyskanej wiedzy. Odzwierciedla ona postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek i zaangażowanie, jakie uczeń wkłada w ich realizację.
- Przy ocenianiu uczniów posługuje się sześciocyfrową skalą stopni:
 - Celujący [6]
 - Bardzo dobry [5]
 - Dobry [4]
 - Dostateczny [3]
 - Dopuszczający [2]
 - Niedostateczny [1]

Prace pisemne (sprawdziany) udostępniane są uczniom i rodzicom do wglądu w szkole

- Uczeń raz w ciągu półrocza może zgłosić nieprzygotowanie i nie oddać do oceny jednej z wybranych prac.
- Ocena (stopień) jest jawna, ustnie uzasadniona (co jest dobrze, co źle, jak należy poprawić, wskazówki do dalszej pracy). Na pisemną prośbę rodzica, może być uzasadniona pisemnie.
- Przy ocenianiu różnych aktywności, stosowane będą elementy oceniania kształtującego.

Wymagania szczegółowe dla ucznia kończącego I etap edukacyjny:

- rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym;
- zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;
- wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;
- wie, że nie można zabierać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”;
- starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości;
- wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.

Osiągnięcia

- Wrażliwość na problematykę etyczną, umiejętność jej rozpoznawania i odróżniania od innych dziedzin
- Gotowość do chronienia wartości poprzez aktywne życie, włączanie się w różne działania, jak też inicjowanie własnych na rzecz np. środowiska, obrony słabych i pokrzywdzonych.
- Gotowość do aktywnego przeciwstawiania się wszelkim przejawom zła, takim jak niesprawiedliwość, agresja słowna lub fizyczna itp.
- Umiejętność podejmowania właściwych decyzji w oparciu o posiadaną wiedzę, wyniesioną z lekcji etyki oraz nieunikanie odpowiedzialności za swoje decyzje, czyny i ich następstwa.
- Otwartość, tolerancja, akceptowanie inności i odmienności osób.

Kryteria na poszczególne stopnie:

CELUJĄCY – wzorowe prowadzenie zeszytu, aktywny udział we wszystkich lekcjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki, systematyczne przygotowanie do lekcji, podejmowanie zadań dodatkowych, samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem, w stopniu wykraczającym poza standard i program obowiązkowy. Uczeń musi spełniać wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną. Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń. Jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność, wiedza obejmuje poszerzony zakres zagadnień przedstawianych w blokach tematycznych realizowanego programu.

BARDZO DOBRY – systematyczne przygotowanie do lekcji, czynny udział w zajęciach/dyskusjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii, wzorowe prowadzenie zeszytu, dobra orientacja w zagadnieniach etycznych objętych realizowanym programem umiejętność stosowanie argumentacji etycznej w dyskusjach.

DOBRY – systematyczne przygotowanie do lekcji, częsty udział w dyskusjach, rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii.

DOSTATECZNY – rozumienie omawianych zagadnień, sporadyczny udział w dyskusjach, znajomość podstawowych terminów etycznych, zagadnień i problemów moralnych, Umiejętność mówienia o nich w sposób uporządkowany i sensowny.

DOPUSZCZAJĄCY - bierny udział w lekcjach, minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych (objętych programem określonej klasy) i ich rozumienie niezbędne do podjęcia nauki w następnej klasie, odpowiedź ustna wymagająca wsparcia i naprowadzania przez nauczyciela.

NIEDOSTATECZNY - uczeń nie opanował w elementarnym stopniu wiedzy przedmiotowej; nie wykazuje znajomości terminologii związanej z przedmiotem, nie potrafi wyszukać potrzebnej informacji sam ani we wskazanym źródle, odznacza się całkowitą biernością w stosunku do nauczanego przedmiotu; ze względu na niewystarczający poziom wiedzy i umiejętności nie może kontynuować nauki na wyższym szczeblu kształcenia. Nie spełnia wymagań ma ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne dla uczniów z dysfunkcjami.

Dla ucznia posiadającego opinię poradni psychologicznej – pedagogicznej uwzględniającą jego dysfunkcje dostosowuje się wymagania edukacyjne wg zaleceń ww poradni z uwzględnieniem ogólnych wskazań zawartych w opinii lub orzeczeniu.

Opracowanie: Małgorzata Jegier

Dostosowania wymagań oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na zajęciach edukacyjnych

1. Uczniowie słabowidzący

- a. Właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającego się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność),
- b. Udostępnianie tekstów (np. Testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej,
- c. Zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań),
- d. Częste zadawanie pytania „co widzisz?” W celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

2. Uczniowie słabosłyszący

- a. Zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna; uczeń, będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- b. Należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- c. Uczeń niedosłyszący powinien siedzieć w ławce z zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. Szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
- d. w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. Zapisanie nowego tematu,
- e. Aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- f. sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich,
- g. Doceniać własną aktywność ucznia i wkład pracy

3. Specyficzne trudności w uczeniu się

A. Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo:

- a. Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści, wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej są ogólne, takie same, jak dla innych uczniów,
- b. Sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału,
- c. Uczeń może pisać drukowanymi literami lub na komputerze.

B. Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym:

- a. Oceniać odrębnie merytoryczną stronę pracy i odrębnie poprawność pisowni, nie wpisując tej drugiej oceny do dziennika; w żadnym wypadku dysortografia nie uprawnia do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.

C. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści.

- a. Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału).
- b. Ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka.
- c. Ograniczać teksty doczytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku.
- d. Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
- e. Preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia są precyzyjne.
- f. Unikać wrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany.
- g. Posadzić dziecko blisko tablicy, w celu zwiększenia się jego koncentracji i uwagi, ograniczenia ilości bodźców rozpraszających.

- h. W przypadku ucznia z dysgrafią akceptowane jest pismo drukowane, pismo na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie oceniane jest pismo, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.
- i. Więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- j. W miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów;

D. Spektrum Autyzmu:

- a. Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej),
- b. Podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części
- c. stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał,
- d. wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (przydatne są instrukcje obrazkowe bądź kombinacja jednych i drugich),
- e. przywoływanie uwagi ucznia,
- f. wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. niewiarygodną pamięć związaną z przeczytanymi książkami, usłyszanymi przemówieniami czy statystykami),
- g. nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy.

4. Uczeń w sytuacji kryzysowej, traumatycznej

- a. Umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie,
- b. Rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- c. Przedłużenie czasu pracy ucznia,
- d. Nauczyciel może odpytać ucznia na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydząć, nie mobilizować stwierdzeniami „jak się postarasz, to będzie lepiej”, nie zadawać do domu obszernych partii materiału do opanowania.
- e. Zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej takiego ucznia.

5. Uczeń zdolny

- A. Stosowanie zasad:
 - a. indywidualizacji,
 - b. stopniowania trudności,
 - c. systematyczności,
 - d. udzielania pomocy koleżeńskiej,
 - e. powierzanie odpowiedzialnych ról.
- B. Metody pracy z uczniem zdolnym:
 - a. aktywizujące,
 - b. problemowe,
 - c. praktycznego działania, czyli pogładowe,
 - d. zespołowe z uwzględnieniem indywidualnych zdolności (asystent, lider),
 - e. zadania o zwiększonym stopniu trudności (karty pracy),
 - f. teksty źródłowe-analiza,
 - g. uczestnictwo w konkursach, olimpiadach przedmiotowych lub artystycznych,
 - h. przynależność do kół zainteresowań.